

SĂ SCRITEM CORECT!

**Caiet pentru însușirea
ortogramelor la ciclul primar**

Clasele III – IV

Ediția a VII-a

Editura Paralela 45

1 Libris.ro

să ne amintim

Respectiv pentru oamenii și cărți

sa → ei, lui
s-a → acțiune

la → direcție
l-a → acțiune

ceai → băutură
ce-ai → băutură

ia → a lua
i-a → după *i* urmează o acțiune

săi → ai lui
să-i → să-și

car → a căra, car pentru transport
c-ar → că-ar

v-ar → vă-ar
var → material de construcție

sau → ori
s-au → ori

într-o → într-o
într-un → într-un

naș → oficiază botezul
n-aș → nă-aș

ca → comparație
c-a → că-a

nai → instrument muzical
n-ai → nă-ai

neam → popor, rudă
ne-am → după *ne* urmează o acțiune

sar → a sări
s-ar → după *s* urmează o acțiune posibilă

casă → locuință
ca să → după *ca* urmează o acțiune

să-mi → să-și mi
să-ți → să-și ti
să-i → să-și i
să-și → să-și și
să-l → să-și l

cai → animale de tracțiune
c-ai → că-ai

deal → formă de relief
de-al → formă de relief

iar → din nou
i-ar → după *i* urmează o acțiune posibilă

2 exerciții recapitulative

Respect pentru oameni și cărți

■1. Alege forma potrivită:

- a) Maria $\frac{sa}{s-a}$ dus $\frac{la}{l-a}$ film cu sora $\frac{sa}{s-a}$.
- b) Ana $\frac{la}{l-a}$ întrebat pe Mihai dacă $\frac{la}{l-a}$ durut capul $\frac{la}{l-a}$ școala.
- c) $\frac{S-au}{Sau}$ adus cireșe $\frac{sau}{s-au}$ portocale?
- d) $\frac{\text{Într-o}}{\text{Întru o}}$ zi am hotărât $\frac{să-i}{săi}$ scriu mamei.
- e) $\frac{N-aș}{Naș}$ vrea să plece vara de $\frac{la}{l-a}$ noi.
- f) $\frac{Ce-ai}{Ceai}$ adus în coșul cu flori: lalele $\frac{sau}{s-au}$ trandafiri?

■2. Transformă după model:

AZI

- a) Marin îi dă Anei flori.
b) Îți scrie o scrisoare.
c) Dorin le cere colegilor o gumă.
d) Tata ne aduce cireșe.

IERI

- a) Marin i-a dat Anei flori.
b)
c)
d)

■3. Scrie ortograma potrivită:

(s-au, n-aș, s-a, ia, n-ai, c-a, sau, ce-ai)

- a) scris acolo?

6 să scriem corect!

b) Cred plouat pe munte.

c) Cine a câștigat: Chiriac Dorin?

d) adus multe flori la piață.

e) învățat cântecul?

f) Eu merge la concert.

g) auzit glasul mamei.

h) Ana caietul din clasă.

■4. Alcătuieste câte o propoziție cu fiecare dintre formele cuvintelor:
ia/i-a, ca/c-a, la/l-a, cai/c-ai.

ia/i-a

a)

b)

ca/c-a

a)

b)

la/l-a

a)

b)

cai/c-ai

a)

b)

5. *Compunere gramaticală!*

Respect pentru oameni și cărți

Alcătuiește o scurtă compunere (9-10 propoziții) cu titlul *Prima zi de școală*, în care să folosești opt dintre ortogramele învățate până acum. Subliniază-le!

Prima zi de școală

a. **Cei** cinci copii se joacă în parc.
(acei)

b. **Ce-i** atâta gălăgie?
(Ce îi)

a) Se scrie „cei” când cuvântul se poate înlocui cu „acei” sau „acea”.

b) Se scrie „ce-i” când cuvântul nu se poate înlocui cu „acei” sau cu „cei” sau când lipsește vocala „î”.

Exerciții

■1. Explică oral scrierea cuvintelor subliniate:

- S-au dus la film doar cei cinci prieteni.
- L-a întrebat ce-i duce mamei.
- V-ar interesa cei cinci cățeluși?
- Dorin, ce-i tot duci Anei?
- De ce-i cerți pe cei cinci colegi?

■2. Completează propozițiile de mai jos:

Cei șapte pisoi sunt drăgălași.
.....
.....

■3. Încercuiește forma corectă:

- a) $\frac{La}{L-a}$ văzut pe Marin cu $\frac{cei}{ce-i}$ doi frați ai săi.
- b) $\frac{Cei}{Ce-i}$ faci cățelușului?
- c) $\frac{la}{l-a}$ invitat pe $\frac{cei}{ce-i}$ cinci prieteni la ziua sa.
- d) Știu $\frac{cei}{ce-i}$ voi oferi Ancăi de ziua ei.

■4. Formulează întrebări pentru următoarele enunțuri, după model:

- a) În pungă este zahăr. → *Ce-i în pungă?*
- b) În penar este un creion. →
- c) În geantă este un caiet. →
- d) În borcan este miere. →

■5. Înlocuiește cuvintele subliniate, după model:

- a) Băieții din clasă învață bine.

Cei din clasă învață bine.

- b) Elevii din clasa a IV-a joacă fotbal.
-

c) I-am urmărit pe reporterii de la televizor.

Respect pentru oameni și cărți

.....

d) Mă întâlnesc cu prietenii din scara B.

.....

Alcătuiește patru propoziții despre imaginea de mai jos cu următoarele ortograme:

ce-i, i-a, l-a și s-a.

.....

.....

.....

.....

